

**МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО
НАВЧАННЯ З ПРЕДМЕТУ: АНАТОМІЯ З ЛАТИНСЬКОЮ
ВЕТЕРИНАРНОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ
В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ**

Лівощенко Євгенія Михайлівна

кандидат ветеринарних наук,

доцент кафедри внутрішніх хвороб, фармації та біохімії,

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

На сучасному етапі формування фундаментальних знань у підготовці майбутніх фахівців ветеринарної медицини є такий предмет як анатомія з латинською ветеринарною термінологією [1, 2]. Ця дисципліна забезпечує системне розуміння морфологічної будови організму, функціонального зв'язку між органами та системами органів, а також видоспецифічних особливостей, що лежать в основі нормального функціонування організму тварин [6, 9]. У контексті воєнного стану викладання цієї дисципліни стикається з низкою викликів: дефіцитом матеріальних ресурсів, необхідністю переходу на дистанційні форми навчання та психологічною напругою студентів і викладачів, спричиненою екстремальними умовами. Тому на перший план виходять питання формування у майбутніх лікарів ветеринарної медицини комунікативної компетентності, мотивації студентів до отримання знань з фундаментальних предметів і їх особистого позитивної зацікавленості. Слід зазначити, що часто здобувачі вищої освіти за часту волюють інформацію отримувати пасивно [4, с. 562, 6, с. 48], не завжди схильні до творчого підходу. Великої шкоди завдає критика здобувачів вищої освіти їх викладачем. Не завжди викладач прислухається до особистих інтересів і потреб студентів, недостатній зворотній зв'язок між здобувачем і викладачем призводить до відсутності зацікавленості студентів до отримання високого рівня знань. Воєнний стан суттєво ускладнює традиційні підходи до навчання. Руйнування інфраструктури навчальних закладів, відсутність доступу до анатомічних препаратів, остеологічних колекцій та друкованих атласів (наприклад, Dyce, Sack, and Wensing's Textbook of Veterinary Anatomy) змушують викладачів шукати альтернативні рішення [3, 8, 12]. Дослідження, проведене у 2023 році в Україні, показало, що понад 60% ветеринарних факультетів зіткнулися з частковою або повною втратою матеріальної бази через воєнні дії (Коваленко, 2023) [5]. Попри це, інтеграція сучасних

технологій та інноваційних педагогічних підходів відкриває можливості для збереження високої якості освіти навіть у кризовій ситуації і період воєнного стану у країні. Застосування інтерактивних методик, цифрових платформ і адаптованих навчальних програм сприяє формуванню комплексного підходу до освоєння здобувачами вищої освіти предмету анатомії з латинською ветеринарною термінологією [9, 10]. В зв'язку з цим метою нашої роботи було вдосконалити форми освітнього процесу для здобувачів вищої освіти на факультетах ветеринарної медицини з предмету анатомія з латинською ветеринарною термінологією [11]. З цієї метою на лабораторно-практичних заняттях знайти такі підходи і методики, які будуть спонукати студентів до удосконалення своїх знань і саморозвитку. Досвід викладачів різних дисциплін показує на використання різних видів інтерактивних методик. Однак вони також вказують у своїх роботах [4, 6, 7, 9] на брак відповідної літератури з цього питання. Педагоги різних напрямів а також психологи і дидакти вивчають різні методи інтерактивного навчання: Л.А. Галіцина, І.О. Зимня, Л.Я. Зєня, І.Л. Бім, Н.В. Богушевич, Н.Ф. Бориско, Р.П. Мільруд, Є.С. Полат, С.В. Роман, О.О. Коломінова, О.А. Ляковська, О.О. Малига, І.А. Пантелеймонова-Плакса, Г.І. Подосиннікова, О.І. Пометун, С. Решетченко, Г.К. Селевко, Т. Скубаєва, В.І. Чобітько, D. Oller, C. Kessler; Л.О. Шепель, І.В. Ющенко та інші).

Інтерактивні технології навчання зазвичай розглядають як сукупність прийомів роботи, у нашому випадку, викладача, що відповідають особливостям інтерактивного (у нашому випадку) навчання анатомії з латинською ветеринарною термінологією, за допомогою яких викладач забезпечує досягнення на лабораторно-практичних або лекційних заняттях поставлених цілей і задач навчання з найбільшою ефективністю за мінімально можливий для їх досягнення час. Самими важливими характеристиками інтерактивного навчання слід зазначити наступні: 1) отриманий результат; 2) економічність (швидкість і легкість з якою студент засвоює певний об'єм матеріалу); 3) ергономічність (засвоєння матеріалу повинно відбуватися з урахуванням практичних навичок і латинської термінології, позитиву, взаємодопомоги); 4) вмотивованість студентів (взаємозв'язок з іншими предметами і майбутньою професією) [4, 7].

Якщо взяти за основу схему О.О. Малиги [7, с. 5] і адаптувати її до інтерактивного навчання при вивченні анатомії з латинською ветеринарною термінологією то відповідно кредо інтерактивного навчання вивчення анатомії з латинською ветеринарною термінологією буде полягати у тому щоб робити, взаємодіючи з іншими студентами розуміти, роблячи обговорювати з іншими побачені анатомічні

препарати і при цьому набувати знань, розвиваючи свої вміння передавати їх іншим студентам [7].

Після пояснення викладачем будови поперекового хребця і названими ним латинськими термінами його складових, створюємо 2 групи студентів по 6 чоловік. Першій групі запропонували обговорити поперековий хребець, згадати ті частини хребця що вони бачать. Потім використовуючи методичні вказівки студенти повинні знайти ці частини на хребці. В процесі вони обмінюються своїми знаннями, кожен називає ту частину яку він запам'ятав. Студенти порівнюють свої знання і доходять згоди у тих випадках коли знання не будуть співпадати. Дійшовши до згоди уточнюють свої висновки у викладача. Друга група студентів працювали по загальноприйнятій методиці: самостійно з використанням методичних вказівок. В подальшому було опитано обидві групи. Студенти які працювали у групі виявили кращі знання при опитуванні, охоче обговорювали свої думки і висновки. Студенти які працювали індивідуально з методичними вказівками були більш замкнені і скуті, рівень знань був нижчий.

Таким чином нами використовуючи методи інтерактивного навчання при з предмету: анатомія з латинською ветеринарною термінологією в період воєнного стану. Дані методи дали змогу студентам краще засвоїти матеріал, з меншими затратами енергії і часу.

Література

1. Балалаєва О.Ю. Становлення методики викладання латинської мови у вищій професійній школі. Педагогічний альманах. 2012. № 16. С. 261–266.
2. Балалаєва О.Ю. Принцип інтегративності у навчанні латини на факультетах ветеринарної медицини. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія. Серія: Педагогіка. 2012. Вип. 197. С. 44–48.
3. Вінс В.А., Прудкай Ю.В., Кузьменко Т. М. Психологічні особливості соціальної адаптації студентської молоді в умовах воєнного стану та дистанційної форми навчання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2023. № 4. С. 56–60.
4. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання. Упоряд. Л.А. Галіцина. Ред. загальнопед. газ. Київ, 2005. 128 с.
5. Коваленко Л.П., Комісова Т.Є., Мамотенко А.В. Переваги та недоліки дистанційного викладання курсу «Анатомія людини» очима студентів. The XVIII International Scientific and Practical Conference «Theories of world science and technology implementation» (Osaka, Japan, May 08–10). Osaka, 2023. С. 176.

6. Корнієнко О.М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування. Англійська мова та література, 2008. № 28. С. 9–12.
7. Малига О.О. Підвищення ефективності навчально-виховного процесу з допомогою інтерактивного навчання. Початкове навчання та виховання, 2010. № 2. С.5–6
8. Михайлишин У.Б., Сухан В.С., Анталовці О.В. Психологічний стан здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2023. № 2. С. 27 – 33.
9. Савчук Л.Б., Ліщук С.Г., Захарова Т.В. Формування навичок через активне навчання: методика викладання морфології та фізіології тварин. Професійно – прикладні дидактики, 2024. № 2. С. 96–99.
10. Сокольський В. П. Сучасні підходи до вивчення анатомії тварин у вищій школі. [Збірник матеріалів конференції]. Київ: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2022. 156 с.
11. Стукало О.А. Методи професійного навчання латинської мови майбутніх ветеринарів. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки. 2014. Вип. 206. С. 194 – 199.
12. Шиліна Н.Є. Проблема емоційного стану біженців та переселенців за умов військового конфлікту в Україні на прикладі студентів 5 курсу. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. 2023. № 2. С. 30–31.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-480-4-40>

ДИСКУСІЙНІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Логвиненко Борис Олексійович

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права і процесу,
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Останнім часом у вітчизняних наукових та освітніх колах широко обговорюється Концепція проекту Закону України «Про вищу юридичну освіту та первинний доступ до правничої професії». Визначаючи важливість та необхідність змін у підходах до здобуття вищої юридичної